

Interbestuurlijke verhoudingen en het oog op de doelen van de Omgevingswet

20 juni 2024.

Even voorstellen....

- Bureau voor ruimtelijke ordening en duurzaamheid
- Adviseren en opleiden Omgevingswet
- Auteur/eindredacteur:

- Blogs en andere informatie: www.vanderschootadvies.nl
- info@vanderschootadvies.nl

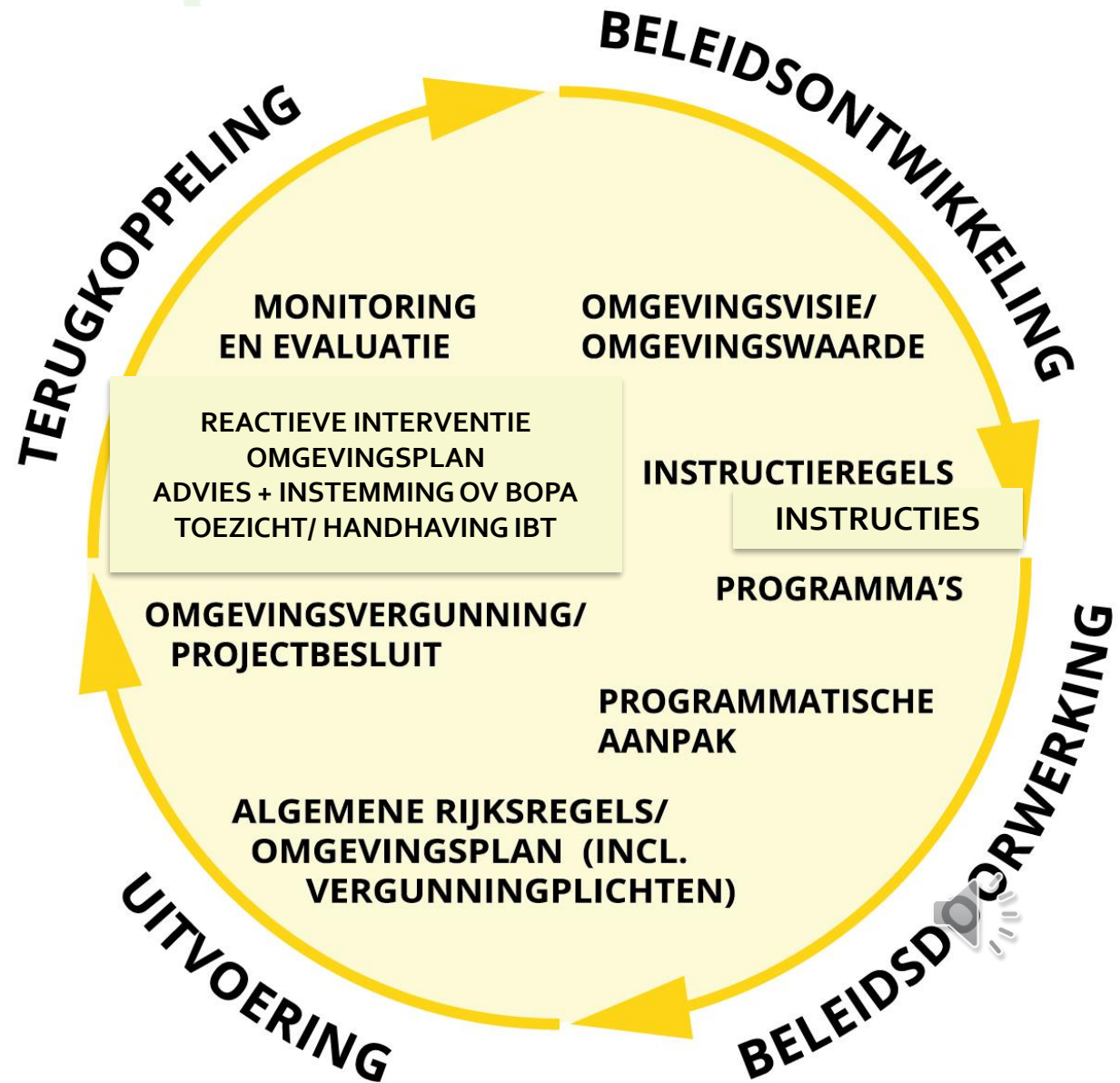

Hét instrument: beleidscyclus

Kader:

Art. 2.1 lid 1:

- met het oog op de doelen van de wet,
- tenzij daarover specifieke regels (AMvB's, provinciale verordening)

Doelen? (art. 1.3)

'Deze wet is met het oog op

- duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en
- de bescherming en verbetering van het leefmilieu

gericht op het in onderlinge samenhang

a. bereiken en in stand houden van een:

veilige en gezonde fysieke leefomgeving
en een goede omgevingskwaliteit,
ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur,

en

b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.'

+
Verbeterdoelen

Integrale benadering

Illustratie van:
Wilfried Jansen of
Lorkeers

Opdracht: art. 2.2 Ow

- Lid 1 Een bestuursorgaan:
 - houdt bij taken/bevoegdheden rekening met taken/bevoegdheden andere bestuursorganen
 - en stemt zonedig met deze andere bestuursorganen af.
- Lid 2 Bestuursorganen kunnen taken/bevoegdheden gezamenlijk uitoefenen, maar niet overdragen.
- Lid 3 Bestuursorgaan treedt bij uitoefening taken/bevoegdheden slechts in die van een ander bestuursorgaan voor zover nodig voor uitoefening eigen taken/bevoegdheden.

Beleidscycli van de verschillende overheden beïnvloeden elkaar.

Art. 2.3 Ow: decentraal, tenzij

- Lid 1 Uitoefening taken/bevoegdheden overgelaten aan **bestuursorganen van een gemeente, tenzij** andere regels zijn gesteld.
- Lid 2 Bestuursorgaan provincie oefent taak/bevoegdheid, als dat bij de regeling daarvan is bepaald, alleen uit als dat nodig is:
 - a. **met op provinciaal belang** en dat belang niet op **doelmatige/doeltreffende wijze** door gemeentebestuur kan worden behartigd, of
 - b. voor een **doelmatige/doeltreffende** uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van deze wet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.
- Lid 3 Rijk: idem bij **nationaal belang** dat niet op een **doelmatig/doeltreffende wijze** door provincie- of gemeentebestuur kan worden behartigd, of
 - b. voor een **doelmatige/doeltreffende** uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van deze wet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

Provinciaal/nationaal belang
= omgevingsvisies
= programma's
= overig beleid.

Doelmatig en doeltreffend
omzetten in een concreet
besluit.

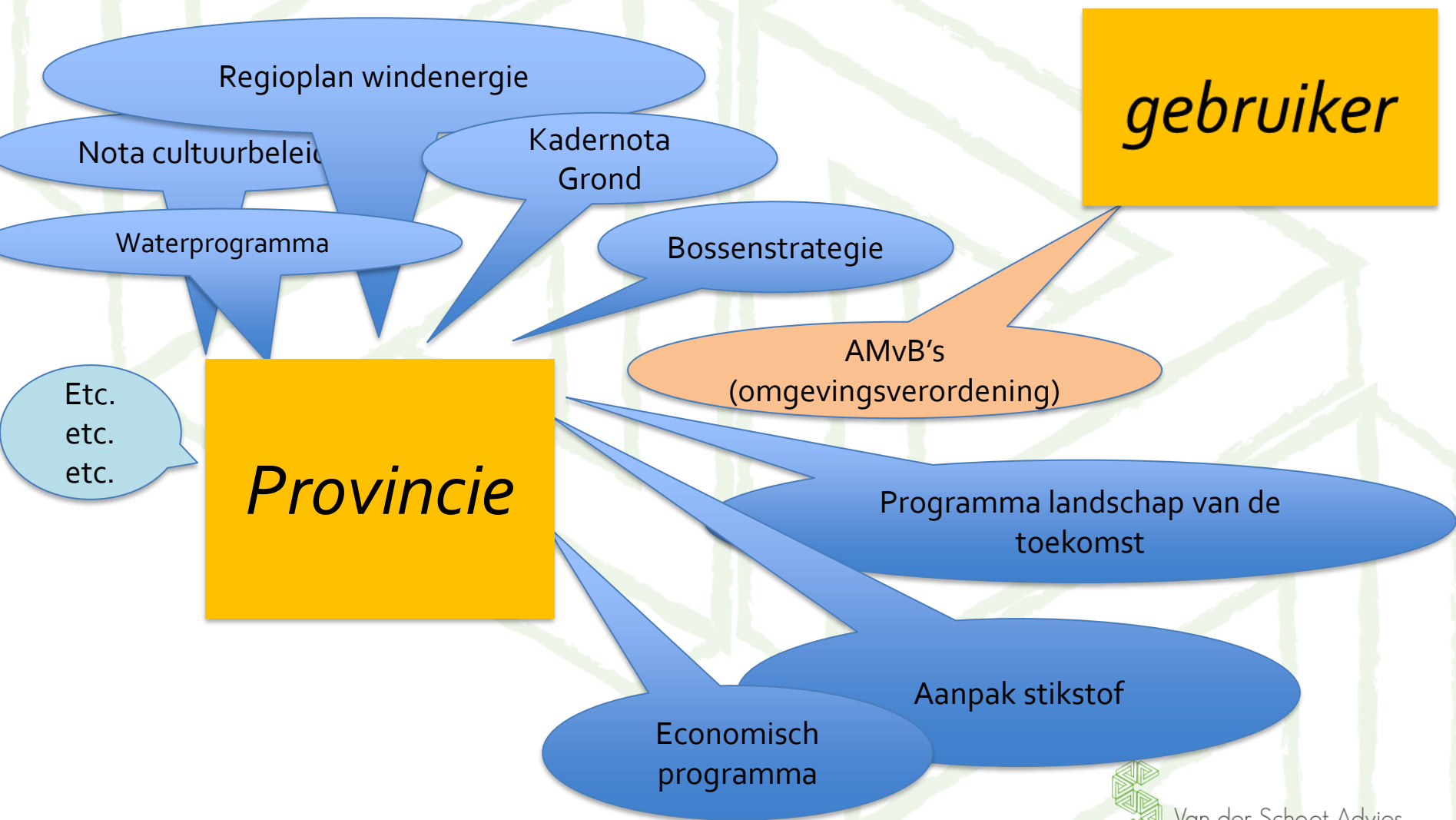
Momenteel..

- **Rijk (concept Nota Ruimte): Nederland aan de 'wederombouw'**
- **Raad Leefomgeving en Infrastructuur, 'Uitvoering aan zet', 19 december 2023:**
 - Nederland loopt krakend vast
 - Door systeemfalen RO-(rijks)beleid:
 - **Stapeling/complexiteit van beleid**
 - Handelingsverlegenheid/terughoudendheid om stappen te zetten
 - Ontoereikende organisatie van de uitvoering
 - Ongelijke verdeling van kosten en baten
 - Structurele schaarste aan menskracht
- **WRR: 'Grip: maatschappelijk belang van persoonlijke controle', november 2023:**
 - Oproep: **beleidsmakers: kijk vanuit grip van burgers naar beleid.**

Circulaire economie
Kringlooplandbouw
Van het gas af
Minder stikstof
Meer biodiversiteit
Gezondheid
Milieuvervuiling
Klimaatbestendig
Toegankelijk voor
iedereen
Woningaanbod
Migranten/asielzoekers
Defensiedoelinden

Perspectief van de gebruiker....

Perspectief van de gebruiker...

Bedoeling

Afgestemde beleidsdoelen
Afgestemde regels

Afgestemde aanpak op
thema (gezamenlijk?)

gebruiker

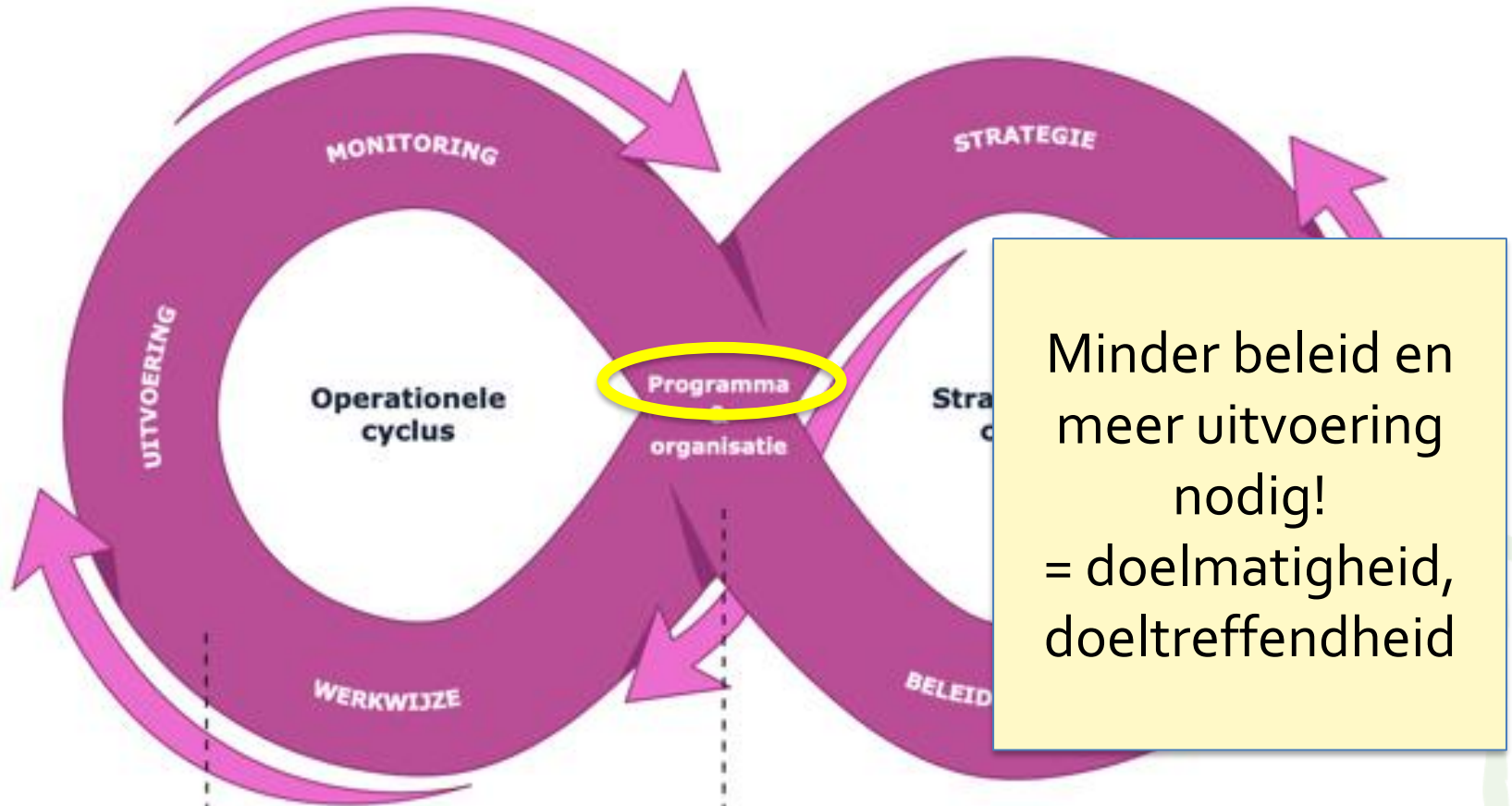
*Provincie
en
gemeente*

AMvB's, omgevingsplan
via DSO

provinciaal gebiedsprogramma
met beleidsregels en
maatregelen

Gemeentelijke omgevingsvisie +
gebiedsprogramma met
beleidsregels en maatregelen

'Call to action' Rli

Minder beleid en
meer uitvoering
nodig!
= doelmatigheid,
doeltreffendheid

- Handelingsverlegenheid: terughoudendheid om stappen te zetten
- Ongelijke verdeling van kosten en baten
- Structurele schaarste aan menskracht

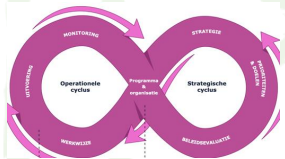
- Stapeling, en daardoor de complexiteit van beleid
- Oncoördinerende organisatie rond de uitvoering

Wat is nodig?

- Gezamenlijke beleidsdoelen
- Gezamenlijke aanpak via kerninstrumenten Ow
- Discipline!! Niet teveel.
- Effectiviteit centraal via instrumentenmix
- Afstemming/samenwerking via nieuwe provinciale planologische commissie (PPC)?

'Beleidshuizen
bouwen'

Oog op de doelen, juridisch gezien?

- Beleid kan zijn vastgesteld door ander bestuursorgaan dan het bevoegd gezag.
- **Omgevingsrecht incorporeert afwijken van regels:**
 - Omgevingsvergunning Bopa:
 - Gemeenteraad alleen betrokken als dat vooraf bepaald is: **bindend advies**
 - GS alleen betrokken als dat vooraf bepaald is: **advies met instemming**
 - = geen medebeslissingsrecht maar advies
 - Wijziging omgevingsplan: **reactief interventiebesluit GS**
- ‘Met het oog op de doelen’ is dus heel belangrijk.

Slot

Dank u wel voor de aandacht.

info@vanderschootadvies.nl

